

Studiu de fezabilitate privind producerea vinetei

Chișinău
August 2010

Vânăta (*Solanum melongena*) este o specie a genului *Solanum*, originară din India de Sud și Sri Lanka. Este o plantă anuală, care are o înălțime de 0,4-1,5 m, de obicei spinoasă, cu frunze mari, lobate, lungi de 10-20 cm și late de 5-10 cm. Floarea este albă spre purpurie, cu o corolă cu cinci lobi și stamine galbene. Fructul este unul cărnos de culoare alb, crem, roșu, violet sau negru în funcție de soi. Vinetele sunt plante pretențioase la condițiile de mediu.

Vânăta s-a născut în Birmania, a fost consumată în India și adorată de chinezi. În Statele Unite, Thomas Jefferson, președinte al SUA, dar și un pătimaș gastronom a fost cel care a experimentat mai multe culturi de vinete. În Spania vânăta se cultiva din Evul Mediu, în timp ce în alte țări europene – mai întâi în Italia și apoi în sudul Franței – a ajuns abia prin sec. XV. În țara noastră a fost actualizată în sec. XVIII.

În republica noastră pătlăgelele vinete se cultivă pretutindeni, considerându-se pe bună dreptate dintre cele mai solicitate legume în alimentație. Fructele de vinete conțin: 8-10% substanțe uscate, 2,5-3% zaharuri, 1,1-1,2% proteină brută, până la 1,5% celuloză, săruri minerale și o mică cantitate de vitamine C, B1, B2, PP. Vinetele sunt eficiente pentru reducerea colesterolului. Ele ajută și la blocarea formării de radicali liberi și sunt o bună sursă de acid folic și potasiu. Vinetele sunt legumele cele mai bogate în nicotină. Conținutul a 9 kg de vinete este echivalent cu cel al unei țigări. În afară de aceasta vinetele mai conțin solanină – un alcaloid, care le imprimă un gust amarui. Pătlăgelele vinete își schimbă în mod considerabil compoziția chimică în funcție de particularitățile solului.

1 tonă de vinete extrage din sol 4,3 kg azot, 1,3 kg fosfor, 5,5 kg kaliu. Pentru a obține 40 tone de vinete este necesar de 172 kg azot, 52 kg fosfor și 220 kg kaliu. Dacă aceste îngrășăminte nu sunt restituite solului, fertilitatea lui scade an de an. Deseori potențialul genetic al solului este valorificat la 20-30%, principala cauză fiind fertilitatea lui scăzută. Numai administrând rațional îngrășămintele organice și minerale vom izbuti să atingem potențialul maxim posibil al exploatației agricole.

În Republica Moldova o răspândire largă au soiurile Sudeiski, Almaz – de coacere medie, și Văratîc – timpuriu. Vinetele pot fi cultivate atât prin răsad, cât și prin încorporarea semințelor direct în câmp deschis. Vinetele se cultivă pe soluri ușoare, bine aerate și bogate în substanțe organice. Câmpul trebuie să fie liber de vinete sau plante din Solanacee minimum timp de 4 ani.

Metodele de cultivare a vinetelor se perfecționează continuu, iar odată cu schimbarea cerințelor consumatorului, se modifică și tehnologiile de producere. Soiurile de odinioară nu mai pot face față acestor cerințe și sunt cultivate tot mai rar din cauza rezistenței mici față de boli și dăunători. Toate acestea au impus crearea noilor hibrizi, cu productivitate și rezistență înaltă.

Noile sisteme de irigare asigură economisirea apei și utilizarea rațională a fertilizanților, iar folosirea tot mai frecventă a spațiilor protejate permit programarea recoltei și diminuarea riscurilor cauzate de factori climaterici. Toate aceste elemente tehnologice au drept scop creșterea productivității vinetelor precum și a calității. În prezent există o tendință pozitivă de producere a vinetelor în spații protejate, dat fiind termenului mic de recuperare a investiției și sprijinului oferit de Guvern prin subvențiile acordate la cultivarea legumelor în sere.

Cultivarea vinetelor are o importanță economică și alimentară importantă:

- vinetele se folosesc pe larg în alimentația oamenilor și în industria de procesare;
- vinetele au un conținut bogat în substanțe nutritive;
- cultivarea vinetelor permite de a obține profituri mari și utilizarea eficientă a factorilor de producere;
- vinetele se pot cultiva atât în sere, cât și în câmp deschis, semănate și prin răsad;
- cerere sporită pe piața locală și străină în stare proaspătă pe tot parcursul anului.

Investițiile la crearea serelor permanente. Pentru producerea cu succes a vinetelor pe teren protejat, producătorul trebuie să dispună de teren arabil, posibilitatea de a efectua irigarea, acces la curent electric, construcții adiacente. Cultivarea vinetelor în sere necesită investiții considerabile în mijloace fixe.

Construcția unei sere permanente prezintă un potențial înalt de producere, ce permite asigurarea a câtorva cicluri de producere, o modelare mai bună a factorilor de producere, mai ales a celor naturali și o durată mai mare de exploatare. Cultivarea vinetelor în sere permite producătorului penetrarea pe piețele agricole cu vinete în extrasezon la prețuri avantajoase, calitate bună și obținerea unui potențial de producție net superior în comparație cu alte tipuri de sere, nemaivorbind de cultivarea vinetelor în câmp deschis.

Costul unei sere model FT 102 x 102 m este de 751359 lei cu o perioada de amortizare de 15 ani.

Pentru cultivarea vinetelor este necesar ca fermierul să asigure procesul tehnologic cu mijloace circulante calitative, în cantități și termeni optimi.

Principalele direcții de utilizare a vinetelor sunt:

- consum în stare proaspătă;
- în industria de procesare la producerea conservelor de legume.

Vă propunem un calcul economic de cultivare a vinetelor în sere.

Bugetul de venituri și cheltuieli la cultivarea vinetelor în sere, suprafața 1 ha

Specificarea	UM	Preț unit. lei	Cantitatea	Suma, lei	Structura %
I. Venit din vânzări:	Lei, t	3600	50	180000,0	x
iulie	t	5000	10	50000,0	x
august	t	3500	15	52500,0	x
septembrie	t	3000	20	60000,0	x
octombrie	t	3500	5	17500,0	x
II. Costul mijloacelor de producție:				63000,1	69,2
Răsad	Fire	0,50	44000	22000,0	24,2
Îngrășăminte organice	t	70,0	30	2100,0	2,3
Îngrășăminte minerale: potasice, azotate, salpetru de amoniu	kg	3,6	250	900,0	1,0
fosfatice, superfosfat	kg	3,65	300	1095,0	1,2
Macro si microelemente - Terraflex	kg	26,00	50	1300,0	1,4
Pesticide: erbicid Triflurex 240 EC	l	85,00	4,5	382,5	0,4
Insecticid Actara 25 WG	kg	1600	0,06	96,0	0,1
Fungicid Cuproxat SC	kg	60	3,0	180,0	0,2
Insecticid Confidor 200 SL	l	950	0,25	237,5	0,3
Insecticid Vichtenon 50WP	kg	250	0,5	125,0	0,1
Insecticid Confidor 20	kg	950	0,07	66,5	0,1
Fungicid Cuproxat SC ¹	kg	60	3,00	180,0	0,2
Apă p/u plantarea răsadului, irigare	m ³	9,0	626,4	5637,6	6,2
Ambalaj, saci de plasă	unit	1,50	1100	1650,0	1,8
Combustibil	l	14,50	100	1450,0	1,6
Sistem de irigare prin picurare	unit	25000	1	25000,0	27,5
III. Costul serviciilor mecanizate:				6725,0	7,4

Discuitul	ha	350,00	1	350,0	0,4
Administrarea îngrășămintelor	ha	250,00	1	250,0	0,3
Aratul	ha	950,00	1	950,0	1,0
Nivelatul în 2 direcții	ha	300,00	2	600,0	0,7
Grăparea	ha	200,00	1	200,0	0,2
Introducerea erbicidelor	ha	300,00	1	300,0	0,3
Cultivare+fertilizare	ha	300,00	1	300,0	0,3
Stropirea plantației	ha	250,00	6	1500,0	1,6
Transportarea recoltei	t/km	5,50	250	1375,0	1,5
Plantarea răsadului	ha	900,0	1	900,0	1,0
IV. Operații manuale				12770,0	14,0
Instalarea sistemului de irigare	om/zi	80,00	4	320,0	0,4
Prășitul 2 ori	om/zi	100,00	14	1400,0	1,5
Recoltarea	om/zi	70,00	100	7000,0	7,7
Paza recoltei	om/luna	800,0	2	1600,0	1,8
Sortarea, calibrarea	om/zi	70,00	35	2450,00	2,7
V. Taxe și impozite				265,0	0,3
Impozit funciar	lei	115,0		115,0	0,1
Fondul social	lei	150,0		150,0	0,2
VI. Cheltuieli neprevăzute 10%				8276,0	9,1
VII. Consumuri total				91036,1	100
VIII. Profit brut				88963,9	x

Reieșind din calculele expuse mai sus venitul din comercializarea vinetelor constituie 180 mii lei de pe 1 ha de sere. Consumurile totale pentru cultivarea vinetelor ating cifra de 91036 lei. Profitul brut de pe 1 ha de seră constituie 88963,9 lei.

Calcululele dovedesc că cultivarea vinetelor în sere este o afacere profitabilă.